

Sygn. akt XI GC 1255/16

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Powódka K. P. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 4672,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu żądania wyjaśniła, że doszło do powstania szkody w samochodzie osobowym marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Strona pozwana przyznała odszkodowanie w kwocie 4700 zł. Powódka zleciła rzeczoznawcy samochodowemu wycenę uszkodzeń, który określił koszt naprawy na kwotę 9382,05 zł. Strona pozwana odmówiła przyznania dopłaty do odszkodowania i poinformowała, że powódka ma możliwość dochodzenia roszczenia od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Dnia 22 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty, zgodnie z żądaniem powódki.

W przepisany termin pozwana złożyła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. Pozwana wskazała, że nie posiada w niniejszej sprawie legitymacji procesowej biernej, a nadto zarzuciła powódce brak legitymacji czynnej.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 września 2015 roku w wyniku kolizji drogowej został uszkodzony samochód marki O. o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność W. G.. Sprawca szkody poruszał się autem, z którym w dacie zdarzenia związane było ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w bułgarskim zakładzie (...). O powstałej szkodzie W. G. zawiadomił korespondenta bułgarskiego ubezpieczyciela (...) spółkę akcyjną w W.. W dniu 12 października 2015 roku rzeczoznawca samochodowy R. H. ustalił wartość szkody na kwotę 9382,05 złotych. W dniu 13 października 2015 roku (...) spółka akcyjna w W. przyznała W. G. odszkodowanie w wysokości 4700 złotych i poinformowała poszkodowanego, że w przypadku braku akceptacji rzeczonej kwoty, istnieje możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej wobec Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Tego samego dnia powódka K. P. odwołała się od decyzji ubezpieczyciela. Pozwana podtrzymała swoje wcześniejsze stanowisko. Powódka wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Dowód:

- decyzja z dnia 13 października 2015 roku, k. 11;
- odwołanie od decyzji, k. 12;
- pismo z dnia 4 listopada 2015 roku, k. 10;
- wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy, k. 7;
- opinia rzeczoznawcy z kalkulacją, k. 13-17;
- pismo, k. 59.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Powódka oparła swoje żądanie na treści art. 822 § 4 k.c., zgodnie z którą uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Sąd dał wiarę dokumentom złożonym przez strony i na ich podstawie w pierwszej kolejności ustalił, że roszczeniem powódki objęta była szkoda do jakiej doszło na skutek kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w bułgarskim towarzystwie (...).

W dalszej kolejności należało dokonać oceny legitymacji procesowej pozwanej, gdyż to warunkowało zasadność dalszych rozważań w przedmiocie odszkodowania ubezpieczeniowego. Należy zauważyć, że w przypadku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej poszkodowany może dochodzić naprawienia szkody zarówno od sprawcy szkody, jak i od ubezpieczyciela, z którym sprawca szkody zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – art. 822 § 4 k.p.c. i analogiczny art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r., nr 124, poz. 1152 ze zm.). Wyżej wymieniony art. 19 w ust. 2 i 3 stwarza poszkodowanemu także możliwość dochodzenia naprawienia szkody w wypadkach określonych w tym przepisie od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Jak już zostało wcześniej wspomniane, sprawca szkody był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w bułgarskim towarzystwie (...), a to oznacza, że pozwana nie była ubezpieczycielem sprawcy szkody z dnia 18 września 2015 roku, lecz korespondentem ubezpieczyciela w myśl art. 2 ust. 4 Regulaminu Wewnętrznego Rady Biur. Stosownie natomiast do treści art. 123 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy, posiadające osobowość prawną – Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych odpowiada za szkody będące następstwem wypadków, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powstały w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zarejestrowanych w państwach, których biura narodowe są sygnatariuszami Porozumienia Wielostronnego. Taka zaś sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie. Okoliczność zatem, iż pozwane towarzystwo ubezpieczeń prowadziło postępowanie likwidacyjne jako korespondent ubezpieczyciela sprawy nie powoduje, iż stał się on podmiotem obowiązany z tytułu zawartej przez sprawcę szkody umowy OC.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 wskazanej ustawy, reprezentant do spraw roszczeń wykonuje swoje obowiązki na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zakład ubezpieczeń. Natomiast stosownie do treści art. 81 powołanej ustawy zadaniem reprezentanta do spraw roszczeń jest likwidacja szkód będących następstwem zdarzeń, o których mowa w art. 78 ust. 1, jeżeli szkoda powstała w związku z ruchem pojazdu mechanicznego, którego posiadacz miał zawartą umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z reprezentowanym zakładem ubezpieczeń. Wykładnia celowościowa nakazuje uznać, iż udział reprezentanta jest potrzebny tak długo jak toczy się postępowanie likwidacyjne. Reprezentant do spraw roszczeń powołany został zatem do likwidacji szkód w postępowaniu likwidacyjnym, znikąd natomiast nie wynika jego umocowanie do reprezentowania ubezpieczyciela w postępowaniu sądowym. Powódka zarazem nie wykazała, aby uprawnienie do wszczęcia procedury sądowej przeciwko korespondentowi wynikało chociażby z umowy łączącej pozwaną z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, z którym sprawca szkody zawarł umowę ubezpieczenia OC.

Powyższe regulacje stanowią szczególny przypadek przedstawicielstwa i nie przełamują generalnej zasady, jaką można wywieść z art. 95 § 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem czynność prawna dokonana przez przedstawiciela w granicach umocowania pociąga za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego. Nie oznacza to zatem, iż uprawnienia i obowiązki przechodzą na reprezentanta wskutek jego ustanowienia, niezależnie od zakresu umocowania. Możliwość pozwania podmiotu, ustanowionego jako reprezentant do spraw roszczeń zagranicznego ubezpieczyciela, nie wynika także z art. 19 ustawy, bowiem nie wymienia go wśród podmiotów, przeciwko którym można dochodzić roszczeń.

Na marginesie wskazać można, że reprezentant do spraw roszczeń to pełnomocnik zakładu ubezpieczeń oferującego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, umocowany do przyjmowania i zaspokajania roszczeń zgłaszanych do jego mocodawcy przez poszkodowanych z państwa, w którym został ustanowiony. Dyrektywa

2005/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 roku zmieniająca dyrektywy Rady 72/166/EWG, 84/5/EWG, 88/357/EWG i 90/232/EWG oraz dyrektywę 2000/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, wprowadziła zmianę, stosownie do której zagraniczny ubezpieczyciel może zostać pozwany w Polsce. W sprawie przedmiotowej nie rozszerzono przedmiotowego pełnomocnictwa w ten sposób aby pozwany podmiot był legitymowany biernie w przedmiotowej sprawie.

Należy więc uznać, że odpowiedzialnym za przedmiotową szkodę jest jego sprawca oraz ubezpieczyciel sprawcy tj. towarzystwo (...), a na zasadzie art. 123 ust. 1 powołanej ustawy także Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Żaden przepis prawa nie przewiduje możliwości kierowania roszczeń w drodze sądowej do korespondenta zagranicznego ubezpieczyciela.

W niniejszej sprawie strona powodowa nie miała również legitymacji procesowej do wytoczenia powództwa, gdyż nie przedstawiła żadnego dowodu wskazującego na przejście przedmiotowej wierzytelności z poszkodowanego R. H. na powódkę. Legitymacja procesowa to uprawnienie wypływające z prawa materialnego (konkretnego stosunku prawnego) do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi. To uprawnienie nie wynika jednak z pisma z dnia 13 października 2015 roku, na co powoływała się powódka.

W rezultacie, tych rozważań Sąd doszedł do przekonania, że po stronie pozwanej zachodził brak legitymacji biernej, a nadto po stronie powodowej brak legitymacji czynnej, co powodowało, że powództwo podlegało oddaleniu, a kwestia zasadności roszczenia stała się bezprzedmiotowa.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd postąpił zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasadzoną od powódki na rzecz pozwanej z tego tytułu kwotę składają się: minimalna stawka zastępstwa procesowego wykonywanego przez radcę prawnego w wysokości 1200 zł (§ 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...),
2. (...),
3. (...)